

Vuistregels voor knuffels!

Ervaringsdeskundigen aan het woord

Knuffels horen bij kinderen. Dus ook in de opvang! Zeker in die spannende decembermaand zijn knuffels belangrijk voor de kleintjes. Wat vinden ze zelf van hun grootste vriend?

In de fase tussen de zeven à tien maanden ervaart een baby dat zijn moeder er zo nu en dan niet is. In deze fase winnen knuffels, dekentjes en doekjes terrein. Zij herinneren het kind aan zijn vertrouwde omgeving. Vandaar dat veel ouders, voorafgaand aan deze fase, een knuffel of popje bij het kind in bed en de wandelwagen leggen.

Sommige ouders nemen de knuffel ook een tijdje bij zich in bed, zodat hun lichaamsgeur wordt overgedragen. De zachtheid en geur van een knuffeldier geven het kind een gevoel van veiligheid tijdens spannende momenten: 's nachts doorslapen, in het donker gaan slapen, logeren, op vakantie gaan. Naarmate het kind groeit, groeit de betekenis van de knuffel mee. Menig kind ziet zijn knuffel als een ware speelkameraad. Hoe intens en hoe lang een kind zich aan een knuffel hecht, is niet standaard. Het kind bepaalt zelf wanneer en op welke wijze het afscheid neemt van zijn knuffel, voor wie hij oprechte tederheid en liefde koestert.

Zeker bij stressmomenten is voor veel kinderen een knuffeldoekje, lapje of knuffel cruciaal voor een stukje welbevinden. Ze geven troost bij verdriet, pijn en vermoeidheid. Bovendien hebben ze vaak een 'luisterend oor' voor geheimen en verhalen. Scheurtjes, gaten, vlekken of verloren ogen? De liefde van een kind voor zijn lieveling is onvoorwaardelijk! Een knuffel(doek) heeft de geur van 'thuis' en mag best stinken. Maar wat als Beer of Poes per ongeluk meespeelden in een smerige modderpoel? Voor wie toch de onafscheidelijke knuffel eens wil wassen: laat de ouders een tweede exemplaar kopen! Door de knuffels beurtelings aan het kind te geven, verkrijgen ze allebei dat begerenswaardige luchtje. Kunnen ze af en toe ook (stiekem) in bad!

Organiseer op de opvang een speciale verjaardag voor alle knuffels. Een verjaardagscadeau? Knutsel van lapjes, strikken en oude (badstof)sokken een knuffeltje in elkaar. Speciaal voor die trouwe vriendjes.

Jamila: 'Ik ga bij oma logeren. Dan gaat Nijntje mee, maar hij wil niet.'

Silvan: 'Mijn beer heet Briekie, want mijn papa heet al Kees en mijn oom heet Kees. Ik zet mijn schoen als Sinterklaas komt. Briekie niet. Hij heeft geeneens schoenen. Hij zet zichzelf. Dan moet ik alleen slapen, maar ik ben toch al bijna vier, dus. Nu wil hij een pleister.'

Naiara: 'Knuf hoeft niet in de was. Hij is altijd schoon. Hè, Knuffie? Jij bent nooit vies.'

Yarno: 'Dit is geen knuffel. Dit is Giraf. Giraf geeft mij gewoon kusjes.'

Selay: 'Spin woont in mijn grote meidenbed.'

Tess: 'Als ik wakker word, is Ratatoeje altijd weg. Moet ik hem helemaal gaan zoeken in mijn bed! Hij mag niet stuk, maar wel in de wasmachine hoor. Lekker nat. Lekker droog. Ruikt-ie lekker naar honing.'

Bram: 'Als het Kerstmis is gaan Tijger en ik dansen bij de Kerstboom. Dansen met allemaal lampionnen.'

Micha: 'Het liefst gaat Luipaard naar de camping. Hij wil natuurlijk naar buiten, omdat het een luipaard is. Kan hij lekker spelen in de caravan van opa en oma.'

Max: 'Mama geeft mij wel een kusje als ik ga slapen, maar Beer niet. Want... Beer weet gewoon niks van mij. Hij is altijd bij me. Hij ging ook naast me zitten in het vliegtuig. Maar... hij weet gewoon niks!'

Luna: 'Ik maak thuis puzzels met Beer. Met Beer voer ik mijn konijntjes, maar dat zijn echte.'

Yeva is aan het wennen in groep 1 van de basisschool. In haar nieuwe klas woont Tweety de beer. Elk weekend pakt Tweety zijn koffertje en logeert hij bij een kind uit de klas. De papa's en mama's schrijven in zijn dagboekje wat de beer in het weekend beleeft. Hij is naar de speeltuin of naar een verjaardag geweest. Dit weekend was hij ziek en Yeva heeft zelfs zijn koorts opgenomen. Vaak komt er ook een foto of tekening van het logeerfeest in het dagboek. Door de logeerpunt leren kleuters leren spelenderwijs voor iets te zorgen. Het werkt positief op hun identiteit en vergroot de saamhorigheid in de groep. Ook goed uitvoerbaar voor de opvang.

Met Lanoa (en haar prachtig afgekloven favoriet!) op de arm, legt leidster Michelle uit: 'Hun eigen knuffel, lap of pop geeft de kinderen houvast in spannende situaties. In het donker. Bij een verhuizing. Of tijdens iets wat een peuter voor het eerst doormaakt. Neem de tandarts. Vaak hoor je dat de knuffel eerst in de tandartsstoel gaat. Een knuffel gaat mee naar zwembles, mee op reis, naar het ziekenhuis. Op zulke momenten zien we de doekjes en knuffels weer verschijnen. Ook in december, die feestmaand vol verrassingen!'

Peuterleidster Sandra vertelt over Mickey's lieveling: 'Een knuffel is een tastbaar voorwerp van thuis, waarmee een kind een veilige basis kan leggen tijdens het wennen hier in die nieuwe omgeving. Het ruikt en voelt vertrouwd. Mickey heeft heel veel steun aan haar zachte vriendje. Als zij zich straks lekkerder voelt, zien we haar knuffel vanzelf naar de achtergrond verdwijnen.'

Met dank aan Sandra Elzinga, Michelle Quaars en kinderen van peuterspeelzaal Okidoki in Haarlem. •